

Trygghet

Her om dagen hadde jeg et møte med lederen av Tannlegenes Gjensidige Sykeavbruddskasse (TGS). Dette er en frittstående sykeavbruddskasse, eid av tannleger, som skal understøtte tannleger i privat sektor ved sykdom og lengre fravær fra arbeidsplassen. Kassen ble opprinnelig stiftet av NTF, men opererer i dag helt uavhengig av foreningen – selv om medlemskap i NTF fortsatt er et krav for å benytte seg av tilbudene.

TGS forteller at særlig yngre tannleger uttrykker et sterkt behov for muligheter til å inntektssikre seg. På arrangementer som Vestlandsmøtet, NTFs landsmøte og Midt-Norge-møtet er dette et gjennomgående tema.

Tidligere har Sykehjelpsordningen ivaretatt deler av dette behovet. Som kjent fjernet regjeringen i fjor den økonomiske støtten til både Sykehjelpsordningen for tannleger og NTFs etterutdanningsfond. Resultatet er at tannleger i privat sektor i dag står uten en ordning som sikrer inntekt utover seks ganger grunnbeløpet (6 G), altså 780 960 kroner.

Omtrent 3 700 tannleger jobber i privat sektor, og rundt 40 prosent av disse driver enkeltpersonforetak. Det finnes ingen etablerings- eller driftsstøtte i en bransje der kostnadene ved å etablere eller kjøpe en klinikk er betydelige. Selvstendig næringsdrivende har i tillegg langt svakere sosiale rettigheter enn vanlige lønsmottakere når det gjelder sykepenger, yrkesskadedekning og dagpenger ved arbeidsledighet. Det finnes heller ingen forsikringsordninger som dekker foreldrepermisjon utover det NAV gir opp til 6 G. Omtrent halvparten av utbetalingene fra sykehjelpsfondet knyttet seg til foreldrepermisjon – noe som betyr at regjeringens kutt rammer yngre tannleger aller hardest.

Per i dag er det uavklart hva som skjer med Sykehjelpsordningen. Styret arbeider med mulige løsninger, men etter mitt syn er det åpenbart at ordningen ikke vil kunne fortsette slik vi kjenner den uten økonomiske bidrag fra myndighetene.

Det er tydelig at mange av våre medlemmer etter spør trygghet dersom sykdom eller uhell skulle ramme dem – særlig yngre tannleger som ikke har rukket å bygge opp en økonomisk buffer. Dette ser vi også i oppslutningen om Akademikernes gratis webinarer

Foto: Torje Camacho

Særlig yngre tannleger uttrykker et sterkt behov for muligheter til å inntektssikre seg.

for næringsdrivende, der temaer som sparing og pensjon topper deltakelsen. Mange ønsker rett og slett bedre verktøy for å sikre egen fremtid og alderdom.

NTF jobber kontinuerlig for å skape den tryggheten som kreves for å starte og drive egen praksis. Vi ønsker en privat sektor der tannleger i størst mulig grad eier sin egen arbeidsplass. Men tryggheten må være på plass for at dette skal være realistisk. Tannleger som jobber som kontraktører, er også selvstendig næringsdrivende og står i samme situasjon.

I offentlig sektor ser bildet noe annerledes ut, ettersom flere av trygghetsmomentene er bedre ivaretatt. Likevel opplever vi at lønnsnivået er under press. Lønn som følger kostnadsutviklingen i samfunnet er avgjørende for tryggheten også her. Akademikerne har lenge påpekt at lønnsgapet mellom offentlig og privat sektor blir for stort for de høyt utdannede.

«Fylkeskommunen har ansvar for å levere et lovpålagt og forsvarlig tannhelsetilbud. Da må de faktisk ha tannlegene til å gjøre jobben. Det krever konkurranse-dyktige lønnsbetingelser», sier Farshad Alamdari, leder av NTFs sentrale forhandlingsutvalg (SF). Gode lønnsbetingelser i det offentlige gir både fornøyde tannleger og gode utdanningsmiljøer ved universitetene – noe som igjen kommer pasientene til gode.

Når man sammenligner lønsmottakere og selvstendig næringsdrivende er det viktig å huske at næringsinntekten må være høyere for å kompensere for manglende sosiale rettigheter.

NTFs ansatte og tillitsvalgte jobber hver dag for å sikre og bevare tryggheten et inntektsgivende arbeid skal gi. Vi følger med på utfordringene som oppstår og gjør vårt beste for å finne gode løsninger.

Jeg håper norske tannleger fortsatt har tillit til at dette arbeidet blir utført med fullt engasjement. Jeg vil samtidig takke NTFs representantskap for tilliten dere har vist meg ved å velge meg til visepresident. Jeg skal gjøre mitt ytterste for å oppfylle punkt 1 i NTFs vedtektsfestede formål:

«Samle tannleger i Norge for å ivareta tannlegestandens faglige, økonomiske og sosiale interesser og arbeide for dens autoritet og anseelse.»

Terje Fredriksen
Visepresident i NTF